

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 14.12.2020
COM(2020) 803 final

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

TIL EUROPA-PARLAMENTET

om koordinationsgruppen for torturbekæmpelsesaktiviteter og høringer i henhold til artikel 31 i forordning (EU) 2019/15 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

1. Indledning

I henhold til artikel 31, stk. 4, i forordning (EU) 2019/125 af 16. januar 2019 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf ⁽¹⁾(forordningen) skal Kommissionen forelægge Europa-Parlamentet en årlig rapport om de aktiviteter, undersøgelser og høringer, som koordinationsgruppen for torturbekæmpelse har foretaget. Rapporten må ikke underminere fysiske eller juridiske personers forretningsmæssige interesser.

Denne rapport indeholder oplysninger om de aktiviteter, som koordinationsgruppen for torturbekæmpelse har foretaget i 2019.

2. Reguleringsmæssige ramme

Formålet med forordningen er at forhindre henrettelse samt tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf i tredjelande ved at begrænse handelen med visse varer. Der skelnes mellem varer, som:

- i sagens natur indebærer misbrug og slet ikke bør handles overhovedet (bilag II)
- kan have lovlige anvendelsesformål, f.eks. retshåndhævelsesudstyr (bilag III), eller som har et terapeutisk formål (bilag IV).

Handel med sådanne varer er underlagt visse restriktioner.

Forordningen begrænser derfor handelen med tredjelande. Forordningen gør navnlig følgende:

- i. Den forbyder import til, eksport fra og transit gennem EU af varer, der er opført i bilag II, og som ikke har noget andet konkret anvendelsesformål end henrettelse eller tortur. Det er også forbudt at yde teknisk bistand i forbindelse med sådanne varer, herunder oplæring i brug af dem. Det er også forbudt at reklamere for sådanne varer i trykte medier, på internettet, i TV eller radio samt at fremstille og udbyde dem til salg på en udstilling eller messe.
- ii. Varer, som er opført i bilag III, og som kan anvendes til henrettelse eller tortur, men som også kan anvendes til andre lovlige formål (retshåndhævelse), kræver en forudgående eksporttilladelse, som gives fra sag til sag. Der kræves også en forudgående eksporttilladelse for levering af teknisk bistand eller mæglervirksomhed i forbindelse med denne kategori af varer. Bilag III omfatter ikke: a) skydevåben, der er omfattet af forordning (EU) nr. 258/2012, b) produkter med dobbelt anvendelse, der

¹ Forordningen om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, blev vedtaget den 30. juli 2005 (forordning (EF) nr. 1236/2005). Den er ændret flere gange, senest ved forordning (EU) 2016/2134 af 23.11.2016, og efterfølgende kodificeret som forordning (EU) 2019/125 af 16.1.2019 (EUT L 30 af 31.1.2019, s. 1).

² Forordning (EU) nr. 258/2012 af 14. marts 2012 om gennemførelse af artikel 10 i De Forenede Nationers protokol om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, der supplerer De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet ("FN's våbenprotokol"), og om fastsættelse af udførselstilladelse og indførsels- og transitforanstaltninger for skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil (EUT L 94 af 30.3.2012, s. 1).

er omfattet af forordning (EF) nr. 428/2009³, og c) varer, der er omfattet af betingelserne i fælles holdning 2008/944/FUSP⁴.

- iii. Den regulerer handelen med varer — kemiske stoffer eller farmaceutiske stoffer (bilag IV) — der kan anvendes til henrettelse (f.eks. produkter, der kan anvendes til at henrette mennesker ved brug af dødssprøjter). Der er indført en særlig tilladelse (generel EU-eksporttilladelse) for at kontrollere eksporten af sådanne bedøvende midler og for at forhindre, at de eksporteres med henblik på henrettelser ved brug af dødssprøjter, uden at begrænse handelen med sådanne midler til medicinske, veterinære eller andre legitime formål.

Listen over forbudte og kontrollerede varer findes i forordningens bilag II, III og IV.

3. Aktiviteterne i koordinationsgruppen for torturbekæmpelse

Koordinationsgruppen for torturbekæmpelse (ATCG) blev oprettet i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/2134 med henblik på at undersøge spørgsmål vedrørende anvendelsen af denne forordning.

ATCG fungerer som et forum for eksperter fra medlemsstaterne og Kommissionen til at udveksle oplysninger om administrativ praksis og til at drøfte spørgsmål om fortolkning af denne forordning, tekniske spørgsmål med hensyn til de varer, der er opført, udviklinger i relation til denne forordning og eventuelle andre spørgsmål, der måtte opstå. Kommissionen hører også ATCG i forbindelse med udarbejdelsen af delegerede retsakter i overensstemmelse med den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning af 13. april 2016⁵).

ATCG afholdt to møder i 2019, den 29. april og den 17. december, for at udveksle oplysninger om en række spørgsmål, der er sammenfattet nedenfor, vedrørende forordningens gennemførelse.

3.1. Udvikling i forbindelse med basisretsakten

ATCG blev underrettet om udviklingen i forbindelse med basisretsakten, navnlig kodifikationen af forordning (EF) nr. 1236/2005 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/125 af 16. januar 2019. Den oprindelige forordning (EF) nr. 1236/2005 er blevet ændret væsentligt adskillige gange mellem 2005 og 2018. Af hensyn til klarheden og retssikkerheden er den blevet kodificeret. Med den kodificerede forordning blev forordning (EF) 1236/2005 ophævet og alle ændringerne konsolideret heri, men listerne over kontrollerede varer blev ikke ændret.

Kommissionen underrettede og hørte efterfølgende også ATCG om et udkast til en delegeret retsakt om ændring af: i) listen over kompetente myndigheder (opført i bilag I) og ii) listen over bestemmelsessteder, som den generelle EU-eksporttilladelse (bilag V) gælder for (tilføjelse af Gambia og Madagaskar). Tilgangen har hidtil været at medtage et tredjeland i

³ Rådets forordning (EF) nr. 428/2009 af 5. maj 2009 om en fællesskabsordning for kontrol med udførsel, overførsel, mæglervirksomhed og transit i forbindelse med produkter med dobbelt anvendelse (EUT L 134 af 29.5.2009, s. 1).

⁴ Rådets fælles holdning 2008/944/FUSP om fælles regler for kontrol med eksport af militærteknologi og -udstyr (FUSP) (2020/C 85/01) (EUT C 85 af 13.3.2020, s. 1).

⁵ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

bilag V, hvis det pågældende land har ratificeret en relevant international aftale med en forpligtelse til at afskaffe dødsstraf for alle forbrydelser. For lande, der ikke er medlem af Europarådet, betyder dette, at det pågældende land skal have ratificeret den anden valgfrie protokol til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder uden forbehold (⁶). Gambia har uden forbehold ratificeret den anden valgfrie protokol til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder. Det samme gælder for Madagaskar og de lande, som blev føjet til listen i 2017⁷.

3.2. Handelsoplysninger: Indberetning af data

Kommissionen gennemgik i samarbejde med medlemmerne af ATCG status for de modtagne og udestående indgivelser fra EU-medlemsstaterne for de foregående år (2017 og 2018) med henblik på at udarbejde Kommissionens årlige rapport i overensstemmelse med artikel 31, stk. 4, i forordning (EU) 2019/125. Kommissionen har understreget behovet for, at alle medlemsstater aflægger rapport, uanset om eksporttilladelse blev tildelt eller nægtet.

I den bredere sammenhæng med rapporteringsprocessen kiggede Kommissionen sammen med ATCG nærmere på at udvide processen til også at omfatte områder såsom i) oplysninger om tilladelser vedrørende mæglervirksomhed og teknisk bistand og ii) oplysninger om anvendelsen af den generelle EU-eksporttilladelse. ATCG drøftede også muligheden for at medtage slutbrugeren i den regelmæssige rapportering. En national kompetent myndighed udtrykte, at sådanne oplysninger kun bør gives til Kommissionen efter anmodning i overensstemmelse med artikel 26, stk. 2.

På baggrund af ovenstående blev ATCG underrettet om Kommissionens hensigt om at ajourføre rapporteringsformularen med henblik på at indarbejde en bredere vifte af data som forberedelse til rapporteringen for 2019.

3.3. Evaluering af forordning (EU) 2019/125

Kommissionen underrettede ATCG om evalueringen af forordningen, jf. artikel 32. I overensstemmelse med retningslinjerne for bedre regulering offentliggjorde Kommissionen i juli 2019 en køreplan, hvori der blev redegjort for anvendelsesområdet, forholdene omkring høringer og inddragelsen af interessenter samt for en foreløbig tidsplan. Kommissionen underrettede også ATCG om, at den som led i evalueringen (og i overensstemmelse med artikel 32 i forordningen), indhentede oplysninger om bestemte dele af forordningen, nemlig sanktioner, der er omfattet af artikel 33, og nationale foranstaltninger, der er omfattet af artikel 10 og 14.

Kommissionen opfordrede ATCG til at deltage i evalueringsprocessen ved at tilsende gruppen medlemsstaternes synspunkter, kommentarer, forslag og oplysninger om bedste praksis — samt om smuthuller — som de muligvis er stødt på i den løbende gennemførelse af forordningen. Der blev fremsat forslag om at udarbejde retningslinjer for risikovurderinger

⁶ I artikel 2 i den anden valgfrie protokol til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder fastslås det, at et land ved ratifikationen eller tiltrædelsen kan fremsætte et forbehold, som hjemler anvendelse af dødsstraf i krigstid (i medfør af en domfældelse for en yderst alvorlig forbrydelse af militær art begået i krigstid).

⁷ Forordning (EF) 2018/181 af 18. oktober 2017 om tilføjelse af Den Dominikanske Republik, São Tomé og Príncipe samt Togo.

eller indføre et system til udveksling af synspunkter om eksportdestinationer i et passende format.

ATCG blev også opfordret til at øge kendskabet til den offentlige høring og få input fra andre dele af deres administration, hvor det var relevant.

3.4. Alliancen for torturfri handel

Kommissionen gav en ajourføring om status for alliancen for torturfri handel, navnlig vedtagelsen af FN's Generalforsamlings resolution "*Towards torture-free trade: examining the feasibility, scope and parameters for possible common international standards*"⁸ (foreligger ikke på dansk) den 28. juni 2019. Resolutionen danner grundlaget for FN's fremtidige arbejde inden for dette område. Kommissionen har vist sin vilje til at gøre handel torturfri ved at støtte FN's Højkommissariat for Menneskerettigheder gennem en opfølgning på gennemførelsen af resolutionen.

⁸ Resolution A/73/L.94: "*Towards torture-free trade: examining the feasibility, scope and parameters for possible common international standards*", vedtaget af FN's Generalforsamling den 28. juni 2019.